

Αξιολόγηση των μακροοικονομικών προβλέψεων του Προσχεδίου του Προϋπολογισμού 2020.

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (ΕΔΣ), σύμφωνα με το Ν.4270/2014 (άρθρο 58, παρ.2, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4472/2017, αρ.66, παρ.2) αξιολογεί τις μακροοικονομικές προβλέψεις που περιλαμβάνονται στην περιληπτική εισηγητική έκθεση του προσχεδίου του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού και διαπιστώνει τη συμμόρφωση με τα όρια που προβλέπονται στο «Δημοσιονομικό Σύμφωνο» (άρθρο 3 του Ν.4063/2012).

Η αξιολόγηση βασίζεται στη σύγκριση των προβλέψεων με το σενάριο του Προγράμματος Σταθερότητας 2019-2022 και η υιοθέτησή τους συναρτάται με τα πορίσματα υποδειγμάτων βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων προβλέψεων του ΕΔΣ, τις πρόσφατες εκτιμήσεις διεθνών οργανισμών και τις γενικότερες εκτιμήσεις για την πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Πίνακας 1: Ετήσιοι Ρυθμοί Μεταβολής (%) - Μεγέθη σε Σταθερές Τιμές 2010

	2019				2020		
	ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ⁽¹⁾ (1)	Πρ. Σταθ/τας ⁽²⁾ (2)	Δ (1)-(2)	ΕΛΣΤΑΤ ⁽³⁾ (Α' Εξάμηνο)	ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ⁽¹⁾ (1)	Πρ. Σταθ/τας ⁽²⁾ (2)	Δ (1)-(2)
ΑΕΠ	+2,0	+2,3	-0,3	+1,5	+2,8	+2,3	+0,5
Ιδιωτική Κατανάλωση	+0,6	+1,0	-0,4	-0,1	+1,8	+1,2	+0,6
Δημόσια Κατανάλωση	+1,6	+1,6	0,0	+1,9	+0,6	+0,6	0,0
Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου	+8,8	+3,9	+4,9	+1,2	+13,4	+12,9	+0,5
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	+4,9	+5,9	-1,0	+4,8	+5,1	+5,4	-0,3
Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	+4,1	+3,5	+0,6	+6,7	+5,2	+5,7	-0,5
Αποπληθωριστής ΑΕΠ	+0,9	+1,1	-0,2	+0,4	+1,0	+1,4	-0,4
Απασχόληση (εθνικολογιστική βάση)	+2,0	+1,6	+0,4	+2,1	+1,8	+1,2	0,6
Ποσοστό Ανεργίας (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού)	17,4	17,8	-0,4	16,9 ⁽⁴⁾	+15,6	16,5	-0,9

(1) Σενάριο ΓΔΟΠ/ΥΠ.ΟΙΚ. (Οκτώβριος 2019)

(2) Πρόγραμμα Σταθερότητας 2019

(3) Υπολογισμοί ΕΔΣ: Μέσος όρος α' και β' τριμήνου βάσει εποχικά προσαρμοσμένων στοιχείων.

(4) Μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία β' τριμήνου.

Γενικό Σχόλιο:

α. Οι ρυθμοί μεταβολής του 2019 βασίζονται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το α' και β' τρίμηνο του έτους και προβλέψεις για το β' εξάμηνο. Με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το γ' τρίμηνο που θα είναι διαθέσιμα το Δεκέμβριο, είναι πιθανό να αναθεωρηθούν αυτές οι προβλέψεις. Για το σύνολο του 2019, η εκτίμηση του Υπουργείου Οικονομικών για άνοδο του ΑΕΠ κατά 2,0% είναι πιο αισιόδοξη από το κεντρικό σενάριο των προβλέψεων του ΕΔΣ (αύξηση του ΑΕΠ 2019 περί το 1,8%).

β. Οι ρυθμοί μεταβολής που αφορούν στο 2020 είναι πολύ πιο αισιόδοξοι σε σχέση με τους στόχους του Προγράμματος Σταθερότητας 2019-2022. Η πρόβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών για αύξηση του ΑΕΠ το 2020 βρίσκεται εντός του εύρους των οικονομετρικών προβλέψεων του ΕΔΣ (με σταθερές τιμές του πετρελαίου και χωρίς τις επιπτώσεις του Brexit).

γ. Επιπλέον, οι αναφερόμενοι ρυθμοί μεταβολής για το 2020 γενικώς αποκλίνουν αισθητά προς τα πάνω σε σχέση με τις αντίστοιχες προβλέψεις που έχουν δημοσιοποιήσει διεθνείς οργανισμοί (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο) (βλ Πίνακα 2).

δ. Η εκτίμηση από το Υπουργείο Οικονομικών για διαρθρωτικό πλεόνασμα της τάξης του 2,7% του δυνητικού ΑΕΠ για το 2019 και 1,8% του δυνητικού ΑΕΠ για το 2020, έτσι όπως περιλαμβάνεται στο Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2020, εμπίπτει στα όρια που τίθενται στο Δημοσιονομικό Σύμφωνο.

Πίνακας 2: Προβλέψεις ρυθμού μεταβολής μακροοικονομικών^(α) και δημοσιονομικών^(β) δεικτών (2019-2020)

	ΥΠ.ΟΙΚ.		Ευρωπαϊκή Επιτροπή ⁽¹⁾		Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης ⁽²⁾		Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ⁽³⁾	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
ΑΕΠ	2,0	2,8	2,2	2,2	2,1	2,0	2,4	2,2
Ιδιωτική Κατανάλωση	0,6	1,8	1,3	1,2	1,0	1,5	1,2	0,8
Δημόσια Κατανάλωση	1,6	0,6	3,1	0,4	2,3	1,2	0,5	0,5
Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου	8,8	13,4	10,1	10,8	1,2	8,4	10,7	9,2
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	4,9	5,1	4,7	4,2	5,3	3,1	5,7	5,4
Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	4,1	5,2	5,7	4,1	2,8	3,8	5,2	4,8
Διαρθρωτικό Ισοζύγιο ^(β)	2,7	1,8	1,9	0,8	4,6	3,9	1,8	1,3

Πηγές: (1) Spring 2019 Economic Forecast, (2) OECD, Economic Outlook No 105 - May 2019, (3) IMF Country Report No. 19/73, March 2019 και World Economic Outlook Database, April 2019

(α) Σταθερές τιμές 2010, (β) Διαρθρωτικό (κυκλικά προσαρμοσμένο) αποτέλεσμα ως % του δυνητικού ΑΕΠ

Ειδικότερα Σχόλια για το 2020:

1. Ιδιωτική κατανάλωση: Η αύξησή της κατά 1,8% είναι σημαντικά υψηλότερη σε σχέση με τους στόχους του Προγράμματος Σταθερότητας 2019-2022. Η αναθεώρηση αυτή θεωρείται πολύ αισιόδοξη, λαμβανομένου υπόψη ότι το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους η ιδιωτική κατανάλωση βρίσκεται σε ελαφρά κάμψη (0,4%), σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2018. Ωστόσο η περαιτέρω αποκλιμάκωση της ανεργίας και η ενδεχόμενη βελτίωση του οικονομικού κλίματος μπορεί να οδηγήσει σε τόνωση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Ακόμη, η αύξηση του κατώτατου μισθού και τα επεκτατικά δημοσιονομικά μέτρα που έχουν ψηφισθεί εντός του 2019 (χορήγηση «13ης σύνταξης», αναπροσαρμογές στις συντάξεις χηρείας, μειώσεις των συντελεστών ΦΠΑ, διεύρυνση μειώσεων ΕΝΦΙΑ), είναι αναμενόμενο να παράσχουν επιπρόσθετη υποστήριξη στην ιδιωτική κατανάλωση, εφόσον δεν αποδυναμωθούν από κάποιο νέο περιοριστικό μέτρο στις συντάξεις, τις αντικειμενικές αξίες υπολογισμού του ΕΝΦΙΑ ή το ύψος του αφορολόγητου. Ο σημαντικότερος παράγοντας ο οποίος θα μπορούσε να επιδράσει καταλυτικά στην αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης είναι η πιστωτική επέκταση η οποία εξακολουθεί να παραμένει σε αρνητικό έδαφος. Η σταδιακή υποχώρηση του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων θα διευκολύνει τις εμπορικές τράπεζες ώστε να αυξήσουν τις χορηγήσεις δανείων, με άμεσα θετικό αντίκτυπο στην ιδιωτική κατανάλωση.

2. Δημόσια κατανάλωση: Η εκτίμηση για αύξηση της τάξης του 0,6% κρίνεται ως ρεαλιστική και ευθυγραμμίζεται πλήρως με την πρόβλεψη του Προγράμματος Σταθερότητας 2019-2022. Αποτελεί μέγεθος το οποίο τα τελευταία έτη, στο πλαίσιο των προγραμμάτων προσαρμογής, ήταν ουσιαστικά απόλυτα ελεγχόμενο.

3. Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου: Το Υπουργείο Οικονομικών αναπροσαρμόζει προς τα πάνω σε σχέση με το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2019-2022 την ήδη αρκετά αισιόδοξη πρόβλεψη για τις επενδύσεις. Η εκτίμηση για σημαντική αύξηση των επενδύσεων το 2020 στηρίζεται κυρίως στη συμβολή του ιδιωτικού τομέα (+15,8%), ενώ και για τις δημόσιες επενδύσεις εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί η ανάκαμψη και το 2020 με ρυθμό της τάξης του 7,6%. Η αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων το 2020 αφορά σε όλες τις κατηγορίες επενδύσεων (εξοπλισμός, κατασκευές, κατοικίες κλπ). Το σενάριο του Υπουργείου Οικονομικών για τις πάγιες επενδύσεις θεωρείται αισιόδοξο, ωστόσο υπάρχουν πιθανότητες επίτευξης του στόχου λόγω των ευνοϊκότερων πιθανόν πιστωτικών συνθηκών, του περιορισμού της οικονομικής αβεβαιότητας μετά την πάροδο ενός εκλογικού έτους και της ενδεχόμενης βελτίωσης του οικονομικού κλίματος.

4. Εισαγωγές - Εξαγωγές: Οι προβλέψεις για το 2020 αναθεωρούν προς τα κάτω το σενάριο του Προγράμματος Σταθερότητας, τόσο για τις εξαγωγές (0,3 εκατοστιαίες μονάδες) όσο και για τις εισαγωγές (0,5 εκατοστιαίες μονάδες). Η αναθεώρηση ως προς τις εξαγωγές αξιολογείται ως ρεαλιστική, ενδεχομένως και συντηρητική, λόγω της μείωσης της ζήτησης που αναμένεται στις χώρες της ευρωζώνης, του «διεθνούς εμπορικού πολέμου» ο οποίος μαινεται και της ανάκαμψης ανταγωνιστικών ως προς τον τουρισμό αγορών (π.χ. Τουρκία). Η επιβράδυνση της αύξησης των εισαγωγών με παράλληλη αύξηση του εισοδήματος είναι λιγότερο ρεαλιστική λαμβάνοντας υπόψη τη θετική σχέση μεταξύ αύξησης του εισοδήματος και αύξησης των εισαγωγών καθώς και την πιθανή άνοδο των τιμών του πετρελαίου. Αποτελεί δύσκολο επιτεύξιμο σενάριο, χωρίς σημαντική βελτίωση της θέσης της χώρας στο διεθνή ανταγωνισμό. Τέλος δεν

πρέπει να υποτιμώνται οι αρνητικές επιπτώσεις από το ενδεχόμενο υλοποίησης του Brexit.

5. Απασχόληση - Ανεργία: Η βελτίωση των δεικτών απασχόλησης - ανεργίας το α΄ εξάμηνο του 2019 οδήγησε σε αναθεώρηση, προς το ευνοϊκότερο, των προβλέψεων για το 2019 και το 2020 σε σχέση με το Πρόγραμμα Σταθερότητας. Το σενάριο για σταθερή συνέχιση της βελτίωσης της αγοράς εργασίας μπορεί να θεωρηθεί ρεαλιστικό εφόσον το κλίμα των εργασιακών σχέσεων και οι ευρύτερες οικονομικές εξελίξεις δεν υποστούν μείζονες διαταραχές.

Συμπέρασμα:

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο θεωρεί πως ο στόχος για ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ κατά 2,0% το 2019 εμπίπτει εντός του εύρους των προβλέψεων του και θεωρείται αισιόδοξος αλλά εφικτός. Υπό την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνεται το +2,0% για το 2019, ο στόχος για αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,8% το 2020 θεωρείται μεν ιδιαίτερα απαιτητικός, αλλά με αφετηρία τον θετικό αντίκτυπο του 2019, είναι υπό προϋποθέσεις επιτεύξιμος. Οι δύο συνιστώσες του ΑΕΠ που θα καθορίσουν την τελική διαμόρφωση του ρυθμού μεγέθυνσης για το 2020 είναι η ιδιωτική κατανάλωση και οι επενδύσεις. Ιδιαίτερη βαρύτητα πρέπει να δοθεί στην αντιμετώπιση των ανασχετικών παραγόντων της πιστωτικής επέκτασης, στην διασφάλιση του στόχου των δημοσίων επενδύσεων και στην ενίσχυση των ιδιωτικών.

Με βάση τα παραπάνω, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα προς το παρόν και υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξουν νέα περιοριστικά μέτρα το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο υιοθετεί τις μακροοικονομικές προβλέψεις του Προσχεδίου του Προϋπολογισμού 2020.

Λεπτομερής αξιολόγηση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών επιδόσεων και των προβλέψεων θα περιληφθεί στην προσεχή εξαμηνιαία έκθεση του ΕΔΣ, η οποία θα δημοσιευτεί εντός του Νοεμβρίου 2019.

Εκ μέρους του Δ.Σ. του ΕΔΣ

Ο Πρόεδρος

Παναγιώτης Κορλίας